

στα τελευταία χρόνια· επειδή τότε πρό πάντων ή αὐτε-
νέργεια τοῦ μυητοῦ πρέπει νά εἶναι μεγαλύτερη· τέσ-
σερες ὥρες μάθημα στό σχολεῖο καί τρεῖς ὥς τέσσερες
στό σπίτι, εἶναι ὅ,τι χρειάζεται.

Θά μπορούσε κανείς νά προτεῖν καί μερικές ἄλλες, ἐξ
σου ἀναγκαῖες μεταρρυθμίσεις, μὰ αὐτές εἶναι λίγο πρόω-
ρες στήν κατάστασι πού εἴμεθα λ. χ.

7) Τήν αὐξησι τῶν Γυμνασιακῶν τάξεων κατὰ μία·
μὰ μέ τὰ χάλια μας, θά στραβώωνται περισσότερο οἱ μα-
θηταί!

8) Τήν κατέρρησι τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἀπό τὰ
περισσότερα τοῦλάχιστον παρθεναγωγεία· μὰ καί αὐτό
γιαργότερα, ὅταν ἀποκτήσωμε μεταφράσεις τῆς ἀνθρω-
πιάς· τώρα συμφέρει ἴσως νά κινήσωμε κακόν εὐ κεί-
μενον;

9) Τήν κατέρρησι τῶν ἐξετάσεων, οἱ ὁποῖες κόβουν
τώρα κάπως καί ἀναχαιτίζουν τόν δρόμο τῶν ἀκατάσκητο
πρός τὸ Πανεπιστήμιο.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΜΕ ΛΟΓΙΑ

Ποῦ εἶδουν κρυμμένο μαῦρο σύννεφο κι' εἶσι ξά-
φνου πλάκωσες τὸν ἥλιον οὐρανὸ κι' ἐφοῦσκωσες
τῇ γῆς καί μέ τὰ βουρκαωμένα νερά σου. ἔφτιασες αὐ-
λάκια, ποτάμια καί καταρράχτες γιὰ νά πνίξουν ἔμένα,
ἔμένα τὸ φτωχὸ λουλούδι ποῦχα προβάλῃ τώρα στήν
ἀνοιξη τοῦ ἔρωτα μέ κάποια ἐλπίδα;

Γιατί καί σὺ νεράδα χιονισμένη ἐσκόρπισες τὴν
δμορφιά σου καί σὰ νεκρολλίβανο ἔστρωσες σάβανο
πλατύ, βαρὺ καί ψυχρό, ὅμοιο σὸν χάρο, τώρα σὸ
ξάνοιγμα τῆς καρδιάς κι' ὁσπλαχνα μοῦ τὴ σαβάνω-
σες τὴν πολυπαθὴ;

Καί σὺ βορρᾶ λυσσαομένη, γιατί τώρα στήν ἄ-
νοιξη τῆς ζωῆς μου, σὸ ἀνοιγμα τῶν φύλλων, σὸ
εὐώδιασμα καί σὸ ξάνοιγμα τῶν ρόδων τώρα σὸ
κελάδημα τῶν πουλιῶν νά ξεριζώσης δέντρα καί δέν-
τριά καί νά φτιάξης φουρτούνα κι' ἀνεμοζάλη γιὰ νά
πνίξης τὸν ἄμοιρο ναῦτη ποῦ ἀμέριμνα κι' ἀξέγνια-
στος ἀρμένιζε σ' ἀνοιχτό, σὸ ἥσυχο πέλαγο τῆς
ζωῆς μέ τὰ παλιὰ τῆς ἀγάπης παραμῦθια;

Φτῶνε καί ζῆλια παιδιὰ τῆς μαύρης τῆς κατα-
χνασμένης μοῖρας ποῦ κλώθει καί γνέθει μέσ τὰ
βαθρὰ μεσάνυχτα τίς χαρὲς καί τίς λύπες, γιατί σὲ
μένα τὸ φτωχὸ λουλούδι ποῦ ζητοῦσα λίγη δροσιά
καί μιάν ἀχτίδα θερμῆ τοῦ ἡλίου γιὰ νά ἡλιαστῶ
καί ζήσω μοῦ ρίξαιτε μέσα, βαθρὰ δλόβαθα στήν

καρδιά τὸ φαρμάκι σας τὸ θανατικὸ καί μέ κάψαιτε
μὰ γιὰ πάντα;

Ψεύτρα ἐλπίδα ποῦ μέ χάιδες καί μέ ἀποκοι-
μοῦσες μέ δνειρεμένα δνείρατα, μέ τραγούδια παλιὰ
τῆς ἀγάπης, καί μ' ἔσθρνες σὲ κόσμους ἀπάτητους
καί παρθενοῦς ποῦ μόνο ἄστρα λάμπανε καί ἀγγέ-
λοι ψάλλανε, γιατί εἶσι σκληρὰ νά πλερώσω τὸ γλυκὸ
χάιδεμά σου τὸ ἔρω καί φτωχὸ λουλούδι ποῦ μιάν
ἀχτίδα τοῦ ἡλίου πρόδωκε καί τὴ δροσιά τῆς αὐ-
γούλας γιὰ νά πάρω πνοή;

Ἀχ! Τὸ σύννεφο ἔφτιασε τὰ ποτάμια.

Ὁ ἀέρας ἔρριξε τὰ δέντρα. Ἡ παγωνιά ἔκαψε
τὰ λουλούδια. Ἡ τύχη ἔφτιασε τὸν πόνο. Ἡ ψεύτρα
ἐλπίδα ἔκαψε κι' ἐμάρανε τὸ γέλιο. Σεισμέ τί εἶδουν
κι' ἐμούγκρισες κι' ἐρήμαξες τὰ πάντα ὅλα καί γέμι-
σες σιάδι τῇ γῆς μέ χαλάσματα;

Ἀφῆρες καί γιὰ μένα κάτι σὸ ἀθάνατο ξεψύ-
χισμά σου; Ἐσκέφτηκες τὰ πάθια καί τὰ βίαιά μου;

Ἀχ! Ναί, ναί, καὶ ἄφῆρες καί γιὰ μένα σὸν
οσιάχτη, σὸν φάνασμα. Ἀφῆρες τὴν Ἀθανασία.

Τὴν Ἀθανασία! Ὡ τὸ φρικτὸ δνειρο. . . . Ναί
τὴν ἐνθύμηση γιὰ νᾶνε σ' ἔμένα τὸ θλιβερὸ τραγούδι,
τὸ ψυχρὸ σὸν πέτρα τάφου τραγούδι, μᾶς ἀγγελικῆς
ἀγάπης π' ἔφυγε μέ μιά πνοή θανάτου.

Κέρκυρα, 1904.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΡΗΤΑ

Ἀφοῦ καταφροῦν οἱ Ἕλληνες τὴ γλῶσσα τους,
τὰ ἔθιμά τους, κάθε τους πατροπαράδοτο, εἶναι φυ-
σικὸ νά μὴν καταδέχονται μήτε τὴν καταγωγὴ
τούς. Ἔτσι τώρα ὕστερα παρκατηρούμε πολλοὺς δι-
κούς μας ἢ καλύτερα ἀπάνου κάτου ὅλους ὅσοι ἢ
κάπως πλούτισαν ἢ κουτσομάθανε μερικοὺς φραγκι-
σμοὺς—τούς παρατηρούμε νά κομαρώνουν πῶς εἶναι
ἰταλικῆς τάχα ἀρχῆς ἢ γαλλικῆς ἢ ἄλλης ξένης, κι'
ὄχι καταγωγῆς ἀπὸ τὰ πρόστυχα ἐκεῖνα καί τσα-
ρούχωμένα παλικάρια ποῦ πολέμησαν τὸν Τούρκο.
Μὲ μέρα, ἂν ἔχω καιρό, θά δώσω ἕναν περιεργό
κατάλογο ἀρχινώντας, γιὰ νά μὴν ὑπάρχει παρὰ-
πνο, ἀπὸ τὴ δική μου κοσμοζάκουστη φαιμία τῶν
Τεφρικήδων. Ἐνὰ παρὰδειγμα ὁμῶς δὲ βαςτώ,
πρέπει νά σᾶς δώσω καί τώρα. Γιατί ὁ μέγας μας,

ἀκούω, ἀντιπρόσωπος στό Παρίσι, ποῦ τόσο ὥς τώρα
ᾤφέλησε τὸ ἔθνος διαλέγοντας κωμωδοὺς καί μπα-
λέτα, ἀνακάλυψε πῶς Ντελνιγιάνης δὲ θά περ Τρε-
λογιάνης, ὄνομα ταυριασμένο μέ κάθε κῆμωμα τους
φαιμικὸ, παρὰ πῶς εἶναι τάχα χυδαῖσμος τοῦ Γαλ-
λικοῦ de l'anne (πρόσεξε μὴν τὸ γράψεις Dely-
anne). Τὰ κεραμίδια φαίνεται εἶναι γερὰ στερεω-
μένα, ἀφοῦ βαστοῦνε καί δὲν ἔπεσαν ὥς τώρα ἀπά-
νου του βροχῆ. Τέτια παραδείγματα ἐπίσης νό-
στιμα ἐλπίζω νά σᾶς δώσω κι' ἄλλα, ὅπως εἶπα,
μὲ μέρα. Γιὰ τὴν ὥρα, θέλοντας κι' ἐγὼ νά φανῶ
κῆπως χρήσιμος στήν καινούργια μας ἐθνικὴ ἀνάγκη
δίνω μὲ πρώτη συλλογὴ ρητῶν κατάλληλων γιὰ
ἐλληνοφράγκικα οἰκόσημα.

Τοῦ Μιστριώτη. Qualis facies talis anima.

Τοῦ Κασιδάκεως. Fortiter calumniari;
Semper aliquit manet.

Τοῦ Δροσίνου. Ubi bene, ibi patria.

Τοῦ Βικέλια. In medio tutissimus ibis.

Τοῦ Πώπ. Ecce ridiculus musculus.

Τοῦ Πανεπιστήμιου. Caput cucuvajae,
mores asinorum

Τοῦ Κακλαμάνου. Fratribus catholicis
fave; delectationes sequuntur.

Τοῦ Θών. Per cunas ad astra grandesque
eruces itur.

Τῆς Βουλῆς. Rudis indigestaque moles.

Τοῦ Ντελνιγιάνου. Ultimus inter pares.
κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΑΙΓΡΙΑΦΟΥΣΑΙ

Μ' ενδιαφέρον παρακολουθῶ ὅσα γράφουν δυὸ
δεσποινίδες (θᾶλεγα δυὸ «Ἀθηναῖσες», ἂν δὲν
ἔτρεμα νά μεταχειρισθῶ τὸ πρὸς τυχὸ μὰ κι' ἐ-
θνικώτατον αὐτὸ ἐπίθετο) ἢ μὰ στοὺς «Καιροὺς»
ἀπὸ καιροῦ, κι' ἡ ἄλλη σὸ «Σκρίπ», τώρα λίγες ἐβδο-
μάδες. Σᾶς εἶπα πῶς: παρακολουθῶ ἄν σᾶς εἶπα
καί πῶς: ἐνθουσιάζομαι μέ ὅσα γράφουν—κι' ἄμα
ἀκούετε τὸ γιατί, ἐλπίζω πῶς δὲν θάποδώσετε τοῦτο
σ' ἐπαγγελματικὴν ἀντιζήλιαν.

ὅσα, ἀρῶ σηκώθηκαν, ἔβασαν καί τὰ γίδια πηδού-
σαν βελάζοντας, σὰ νά χαίρουνταν γιὰ τὸ γλυτωμὸ τοῦ
ἀγαπημένου τῆς γιδοῦ. Ὁ Δάφνης ὁμῶς δὲ μπορούσε
νά κάνει τὴν καρδιά του νά χαρεῖ· ἄμα εἶδε τὴ Χλόη
γυμνὴ καί τὴν κρυμμένη ὥς τότε ὁμορφιά τῆς νά φα-
νερωθεῖ, πονοῦσε ἡ καρδιά του σὸν νά τὴν ἔτρωγαν
φαρμάκια. Κ' ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἀκόμη πότε ἔβγαίνει
γλήγορα, σὰ νά τὸν κυνηγοῦσε κανένας κ' ἔτρεχε, καί
πότε τοῦ πιάνονταν, σὰ νά τοῦ εἶχε φύγει σὲς προτη-
τερνὲς τρεχάλες. Θυροῦσε, πῶς τὸ λουτρό ἦταν πῶ
φοβερὸ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Νόμιζε πῶς ἡ ψυχὴ του ἔ-
μενε πάντα κοντὰ στοὺς κούρσους, γιατί ἦταν χω-
ριατόπουλο καί δὲν ἤξερεν ἀκόμη τὸ κούρσεμα τῆς
ἀγάπης.

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Καί μέσ στήν καρδιά τοῦ χυνόπουρου κι' ὅταν ἐβίαζε
ὁ τρύγος, ὅλοι στήν ἐξοχὴ βρίσκονταν σὲ δουλιὰ ἕνας
τὰ πκτητήρια διόρθωνε· ἄλλος τὰ βεγνέια καθαρίζει,
κι' ἄλλος κοφίνια ἔπλεκε· ἕνας ἀκόνιζε τὴ φαλτσέτα
γιὰ νά κόβει τὰ σταφύλια, ἄλλος νοιᾶζονταν γιὰ πέ-
τρα, ποῦ νά μπορεῖ νά λιώσει τὰ τσίπουρα τῶν σταφυ-

λιῶν, κι' ἄλλος γιὰ λυγαριὰ ξερὴ στουμπανισμένη, γιὰ
νά κουβαλεῖ τὸ μούστο τὴ νύχτα μέ φῶς. Κι' ὁ Δά-
φνης κ' ἡ Χλόη, ἀφοῦ παραμελῆσαν τὰ πρόβατα καί
τὰ γίδια, βοηθοῦσαν κι' αὐτοί. Ἐκεῖνος κουβαλοῦσε
μέ τὰ κοφίνια σταφύλια καί τὰ πατοῦσε ρίχνοντάς τα
στὰ πατήτῃρια κ' ἔφερνε τὸ κρασί στὰ βεγνέια· ἐκεῖνη
εἰτομάζε φῆ γιὰ τοὺς τρυγητάδες καί τοὺς κερνοῦσε
παλιὸ κρασί κι' ἀπὸ τὰ κλήματα τὰ πῶ χαμηλὰ τρυ-
γοῦσε· γιατί στὴ Λέσβῳ ὅλα τὰ κλήματα ἦταν χα-
μηλὰ κι' ὄχι στήλωμένα, οὔτε οἱ δρᾶνες κ' οἱ κληματό-
βερρες ἀπλόνουνταν χάμου στὴ γῆ καί σὸν κισσοί
σέρνονταν· καί μπορούσε νά φτάσει τὸ σταφύλι καί
παιδί, ποῦ μόλις εἶχαν λυθεῖ τὰ χέρια του ἀπὸ τὰ
σπάργανα.

Β'. Καί καθὼς ἦταν συνήθιο στὴ γιορτὴ τοῦ Διό-
νου καί σὸ γίνωμν τοῦ κρασιοῦ, ἀπὸ τὰ κοντινὰ
χτήματα εἶχαν φωνάζει γιὰ νά βοηθήσουν γυναῖκες,
ποῦ ἔρχονταν τὰ μάτια τους ἀπάνου σὸ Δάφνη καί
τὸν παινοῦσαν, πῶς μοιάζει μέ τὸ Διόνυσον στὴν ὁμορ-
φί· καί κάποια ἀπὸ τίς πῶς τρελλές, τότε φίλησε κι' ὅ-
λας κ' ἔκανε τὸ Δάφνη νά ρεθιστεῖ, καί τὴ Χλόη νά
λυπηθεῖ. Μὰ κ' οἱ πατητάδες ἔβγαναν διάφορες φω-
νὲς γιὰ τὴ Χλόη καί σὸν σάτυροι, ποῦ βλεπαν καμιά
βάχχα, πῶς φρενιασμένα, πηδούσαν καί παρκαλοῦσαν
νά γίνουν κοπάδι κ' ἐκεῖνη νά τοὺς βόσκει. Κ' εἶσι ἐ-

κεῖνη πάλι εὐχαριστιόταν κι' ὁ Δάφνης λυπόταν· μὰ
παρκαλοῦσαν γλήγορα νά τελειώσει ὁ τρύγος καί νά
γυρίσουν στοὺς ἀγαπημένους τους τόπους κι' ἀντὶς τίς
ἀγριές φωνὲς ν' ἀκούν τὸ σουραῦλι ἢ τὰ κοπάδια τους
νά βελάζουν. Κι' ὅταν πέρασαν λίγες μέρες, τ' ἀμπέλια
εἶχαν τρυγηθεῖ κι' ὁ μούστος ἦταν στὰ πιθάρι· κ' ἐ-
πειδὴ δὲ χρειάζονταν πῶς πολλὰ χέρια, ἔφερναν τὰ
κοπάδια σὸν κάμπο· κι' ὅλο χαρὰ τίς Νύμφες προσκυ-
νοῦσαν, φέρνοντας στὴ χάρη τους σταφύλια ἀπάνου
στὶς κληματόβερρες, σὰ χαρίσματα ἀπὸ τὸν τρύγο.
Μὰ καί προτῆτερὰ ποτὲς δὲν τίς προσπέρασαν χωρὶς νά
τίς νοιαστούν, παρὰ πάντα κι' ὅταν ἔβγαίναν στὴ βο-
σκὴ, κᾶθονταν σιμά τους, κι' ὅταν γύριζαν τίς προσ-
κυνοῦσαν· κι' ὅλο κατὶ ἔφερναν ἢ λουλούδι ἢ παρικό,
ἢ κλαρὶ χλωρό, ἢ ἔχυναν γάλα· γι' αὐτὰ ὁμῶς ἀντα-
μοίφτηκαν ὕστερς ἀπὸ τίς θεές. Καί τότες σὸν τὰ σκυ-
λιά, καθὼς λέν, ἄμα τὰ λύσουν, πηδούσαν, ἔπαιζαν
τὸ σουραῦλι, τραγουδοῦσαν στοὺς τράγους καί μέ τὰ
πρόβατα πᾶλευσαν.

Γ'. Κ' ἐκεῖ ποῦ διασκέδαζαν τοὺς ἔρχεται ἀξαφνα
γέρος, ποῦ φοροῦσε φλοκῆτα καί ποδίνες κ' εἶχε ταγάρι
κρεμασμένο σὸ πλάι του· κ' ἦταν τὸ ταγάρι τοῦ πα-
λιό.

(ἀκολουθεῖ)